Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30cr. timbru pentru o publicare. Publicarĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care ḍi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 145. Braşov, Mercurĭ, 3 (15) Iulie. 1896.

Nou abonament la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Iulie 1896 st. v. se deschide nou abonament la care învităm pe toţi amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe şese lunĭ	6 fl.
pe trei lunĭ	3 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	40 francĭ
pe şese lunĭ	20 „
pe trei lunĭ	10 „

Abonarea se póte face mai uşor prin **mandate postale.**

Administraţiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Se bate érăşi toba pentru mileniu.

A început sĕ scadă fórte tare numĕrul visitatorilor esposiţiunei „milenare“ din Pesta. Aşa, cel puţin, raporteză foile de-acolo, adăugĕnd, că acéstă apariţiune ar fi efectul sesonului mort.

De este aşa, orĭ nu, nu voim sĕ cercetăm. Constatăm numai un lucru, ce nu se mai póte nega. Speranţele umflate, ce şi-le-au făcut şoviniştii, nu se împlinesc. Lumea, şi mai ales lumea streină, nu se îmbulḍesce nicĭ de cum, ca sĕ vadă exposiţia ungurescă.

Nicĭ despre acéstă împrejurare nu voim sĕ mai vorbim aicĭ, ci ne mărginim a atrage atenţiunea publicului român asupra celor mai nouĕ uneltirĭ ale administraţiei ungurescĭ, carĭ tind a acoperi lipsa cea mare de visitatorĭ, ce se observă de cât-va timp în exposiţia milenară, prin aceea, că vor sĕ ducă în masse ţĕranĭ românĭ de prin comitatele nóstre, cu dascălii şi cu popii lor în frunte, la mirozeniile din Budapesta.

Din Ardeal, ca şi din Banat, ni-se raporteză despre asemenĭ uneltirĭ, ce le pun la cale fisolgăbirăii ungurescĭ cu subalternii lor. Şefii comitatelor conduc firele, ascunḍĕndu-se la spatele celor mai mititei.

Şi este fórte bătĕtor la ochĭ, că pe când aceştĭ şefĭ administrativĭ vor sĕ căştige poporul pentru peregrinagiul la Mecca ungurescă, pe atuncĭ ei nu se sfiesc a ataca în modul cel mai grosolan şi cutezător pe conducĕtorii lui firescĭ, a-i ataca chiar şi în plina adunare comitatensă, cum s'a întêmplat nu de mult chiar cu ocasia „congregaţiei festive“, ce-o ţinură „patrioţii“ din Deva.

Scim, că în acéstă afacere a făcut în congregaţia dela finea lunei lui Iunie a. c. d-l Fr. Hossu-Longin o bărbătéscă interpelaţiă, luând la rĕspundere în special pe vice-şpanul, că a tolerat, ca fişpanul, ca representant al guvernului, sĕ vorbéscă în acea şedinţă de „fiiĭ orbiţĭ, şi nemulţămitorĭ ai patriei, carĭ au înjurat şi calumniat patria-mamă,“ fără a-i fi cerut lămurirĭ.

Este un sĕmn trist şi nefavorabil pentru atitudinea Românilor în genere, că micii tiranĭ ungurĭ de prin comitate cutéză acum a-i suspiţiona, a-i insulta şi ameninţa prin fişpan şi vice-şpan chiar şi în plenul congregaţiunilor comitatense.

Prin Banat ni-se împuşcă ómenii, prin congregaţiunĭ ne insultă şi ameninţă, ba ne vorbesc şi de „streang“. Unde o sĕ ajungem, décă vom suferi tóte acestea, fără a respinge cu tótă energia posibilă astfel de atacurĭ nemernice?

Fiţĭ pe pază, le ḍicem conaţionalilor noştri, căcĭ numai acel respect il veţĭ merita dela adversarĭ, ce vi-l daţĭ voi înşi-vĕ!

Dér sĕ trecem la vorba de mai înainte. Ni-se scrie din comitatul Hunedórei, ca şi din părţile bănăţene, că fisolgăbirăii şi primarii săteseĭ au primit ordin sĕ cheme la ei pe preoţii românĭ de ambele confesiunĭ şi sĕ-i capaciteze a lua parte la mileniu, conducênd masse de popor la tămbălĕul milenar.

Este dejositor modul acesta, de care se folosesc stăpânitorii ungurĭ, ca sĕ-şĭ mai coregă numĕrul cel slab de visitatorĭ dela exposiţia din Pesta. Dér mai dejositor şi mai trist ar fi pentru preoţii noştri décă ar lăsa sĕ fiă înfricaţĭ, séu amăgiţĭ de satrapii comitatensĭ, ca sĕ ducă poporul în cursă. Décă au numai cât de puţin simţ pentru vaḍa lor preoţéscă şi vaḍa lor naţională, preoţii noştri vor înţelege umilirea, ce li-se face prin aceea, că sunt citaţĭ ca nisce pandurĭ la fisolgăbirĕi, ca sĕ-şĭ ia „poruncile“ dela ei.

Nu mai este de lipsă, credem, sĕ stăruim pentru a face sĕ fim înţeleşĭ de fruntaşii Românilor, căcĭ n'are, decât sĕ-şĭ consulte fiă-care propriul sĕu simţ şi propria sa consciinţă, ca sĕ vadă şi sĕ scie, cum trebue sĕ procédă în apĕrarea interesului şi a vaḍei naţionale.

Visita monarchului nostru la Curtea română.

Organul ministerului de esterne din Viena *„Fremdenblatt“* se ocupă într'un articol de fond de visita, ce are de gând **împĕratul Francisc Iosif** sĕ-o facă **la curtea română.** Scirea o află îmbucurătóre pentru-că acésta visită dovedesce întărirea raporturilor amicale cu ţéra vecină înfloritóre. Numita foiă accentuéză apoi viéţa de stat a României, ce e clădită pe base tarĭ, politica ei conscie şi hotărîtă, care se unesce cu politica de pace a Austro-Ungariei.

Tendinţa visitei o găsesce fóia vienesă hotărît pacînică şi amicabilă, pentru-că nu s'a schimbat dorinţa monarchiei, ca statele balcanice sĕ trăéscă şi sĕ se desvólte în pace. Cumcă Români'a s'a alăturat deplin la tripla alianţă, este în mare parte meritul stăruinţelor contelui Goluchowski, care ca ambasador în Bucurescĭ a sciut sĕ căştige deplina încredere a factorilor politicĭ de acolo, care încredere îşĭ află espresiunea şi în politica esterióră a României. Ar fi de dorit sĕ stăm în asemenea raporturĭ şi cu Bulgaria şi Serbia, cu tóte că ar fi o greşélă a presupune, că noi ne-am perdut acolo influenţa. Nicĭ-odată, ḍice „Fremdenblatt“, nu ne-am nisuit sĕ domnim în Balcanĭ, numai sinceră amiciţiă am avut pentru statele balcanice. Schimbarea dér nu póte însemna mai mult, decât că acum numai stăm cu Bulgaria şi Serbia în acea pretinie, ca mai nainte. Cu atât mai îmbucurătóre sunt raporturile nóstre cu România, pe carĭ acum le întăresce visita Monarchului nostru.

La cestiunea congruei.

I.

Libertatea e acel dar preţios al Creatorului, cu care l'a înfrumseţat pe om ca pe chipul sĕu, punêndu-l stăpân peste tóte creaturile universului; libertatea e acea însuşire a omului, care condusă de farul religiunei şi al sciinţei, încă şi până e pe pĕmênt poleiéză icóna omului până la acel grad sublim, încât îl ridică la demnitatea de-a fi miniatura perfecţiunilor divine; libertatea în simţirĭ, cugete şi fapte e acel minar dibaciŭ, care se scobóră în adêncul fodinei inimei omenescĭ şi scóte la ivélă clenodiile simţemintelor nobile omenescĭ, ca sĕ înalţe la sbor ingeniul şi — punênd în lucrare omnilaterală pe tóte terenurile vieţei sociale facultăţile ingeniului — produce resultate, înaintea cărora se plécă cu adoraţiune omenimea, ca înaintea fructelor scînteii dumneḍeescĭ.

Ea pune în lucrare facultăţile spirituale şi materiale ale omenimei şi prin ajutorul sciinţei şi a labórei, globul universului l'a transformat

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Michail Kogălniceanu

— Oratorul. —

Când mânuesce condeiul, ca şi când vorbesce, Kogălniceanu este orator, adecă face raţionamente limpeḍĭ şi bine susţinute, le esprimă în proposiţiunĭ bine alcătuite şi simetric întocmite, clădesce un întreg edificiu de judecăţĭ, în care cea d'intâiŭ este urmată în mod natural de a doua, fără soluţiune de continuitate, fără salturĭ violente; şi când escaladéză prin o figură prea repede treptele unui raţionament prea lung, o face însoţită de acele mişcărĭ sufletescĭ, carĭ mişcă şi încântă pe cel ce-l ascultă. Este adevĕrat, că la adică, oratorul nu inventéză ca artistul un adevĕr de o mare comprehensivitate, că el trăesce şi se mişcă în regiunile de mijloc ale simţului comun şi ale locurilor comune, că nu ajunge deodată la isvorul adevĕrului cu avêntul şi impetuositatea visiunii interne, care la artist ţine locul lucidităţii: că el nu inventéză, ci se slujesce de adevĕrurile descoperite practice, la trebuinţe simţite de o mare parte a publicului. Însĕ, pe de altă parte, el populariséză acele adevĕrurĭ, şi adesea cu un succes, care întrece pe al economistului şi al filosofului politic; înlesnesce pe ómenii de rĕnd sĕ se înalţe cu câteva etaje mai sus şi pare a mări inteligenţa neamului omenesc. Numai când au trecut prin canalul oratorului, dogmele economiei politice pierd spinii lor şi subtilele raţionamente ale filosofilor de stat devin neteḍĭ şi uşóre de priceput. Numai cu un orator masa deputaţilor şi senatorilor póte înţelege abstracţiunile şi deducaţiunile teoriei pure. In deosebĭ despre oratorii noştri se póte ḍice, că nu au descoperit nicĭ un principiu de stat; cei mai bunĭ dintr'înşii au sprijinit cu talent şi la timp oportun principiile şi reformele aplicate mai înainte în ţĕrĭ străine.

Comparat cu oratorii noştri, Kogălniceanu are asupra lor netăgăduita superioritate a unei limbĭ neafectate, a unei limbĭ aşa cum o găsim în cărţile bisericescĭ şi în chronice, modernizată prin introducerea unor terminĭ veniţĭ de-odată cu ideile nouă, şi prin întorsăturĭ de frase măestrite, carĭ nu trecuseră nicĭ prin mintea lui Miron Costin nicĭ a lui Ión Niculcea. Din acest punct de vedere, discursul sĕu de întroducere la Istoria Românilor este de o frumuseţă aşa de mişcătóre, încât nimenĭ nu-l va ceti fără sĕ-l admire. Pe lângă limbă, el are avantajul de a poseda cunoscinţe de istoria naţională mai întinse, mai adêncĭ şi mai solide decât orcare din bărbaţii noştri de stat; ér memoria lui este un arsenal inexhaustibil, din care el îşĭ scóte argumentul trebuincios cu o siguranţă ce nu dă greş nicĭ-odată. In fine trebue sĕ recunóscem, ca în parlament, el a ocupat de regulă o posiţiune privilegiată nu numai prin talentul şi sciinţa sa, ci şi prin decenţa formelor şi urbanitatea espresiunilor, prin tactul sĕu de a nu isbi cu violenţă susceptibilităţile tinerimii şi ale adversarilor sĕi de valóre. Alţĭ oratorĭ, ascuţind fără nicĭ o reservă argumentul *ad hominem* şi înveninând rĕutatea expresiunilor, întăritară, ulcerară multe inimĭ, atinseră multe susceptibilităţĭ, carĭ rĕspunseră cu arme otrăvite la arme otrăvite. Altul, luând pe adversarii sĕi peste picior sĕu întrebuinţând zeflemeaua de pe banca ministerială, şĭ-a atras censurĭ meritate din partea vrăjmaşilor sĕi, carĭ îl tractau drept om uşuratec sĕu un cap dogit. Kogălniceanu se mulţumi a-i trînti la pămênt cu autoritatea faptelor şi a-i strînge în cleşcele neînduratei sale logicĭ, fără sĕ-şĭ înfigă dinţii în carnea lor. In duelurile parlamentare, el nu se vira prea tare în floreta adversarului sĕu, ca sĕ nu fiă rănit, dér tot de-odată nu se trăgea prea înapoi, ca sĕ nu măréscă curajul vrăjmaşilor.

El scie sĕ se foloséscă de inconsecuenţa ómenilor şi partidelor, punêndu-le în dileme nedestructibile. El nu arată acrimonia argumentului personal, juxta-punerea ideilor trecute cu cele presente, decât faţă cu persónele marcante şi sub o formă care denotă mai mult puterea sa de a raţiona de cât veninul patimilor sale rĕscolite până în adîncurile lor. Pe altă parte, el scie sĕ-şĭ păstreze o reservă de arme pentru replică, décă adversarul sĕu va da duelului parlamentar caracterul unei lupte de sĕlbaticĭ. Natura i-a acordat întréga stofă din care se fac oratorii marĭ: vioiciunea imaginaţiei şi impetuositatea avêntului, îndrăznéla atacului, siguranţa privirii bărbatului de stat, care vede bine şi

dintr'o sĕlbătĕciă într'un paradis, pentru-că ea îşĭ eserciéză activitatea sa nu numai pe suprafaţa, ci şi în sînul pământului şi în adêncul mărei, ba se înaltă pe aripile sciinţei în regiunile firmamentului.

Ea e isvorul esistenţei individului, a familiei, a neamurilor şi a întregei omenimĭ; ea a întemeiat religiunea, a arondat omenimea în remnurĭ, naţiunĭ şi staturĭ; ea dă sbor sciinţei, industriei şi arţilor, şi le duce la nivelul perfecţiunei. Penelul ei a scris istoria omenimei, arma ei puternică a pus în lucrare sabia popórelor şi pe cele netrebnice şi despoiate de putere vitală le-a sters de pe faţa pământului, séu le-a contopit în altele, ér celor carĭ au sciut'o preţui şi şĭ-au vĕrsat sângele pentru isbânda şi gloria ei, li-a eternisat numele nu numai în paginile istoriei, ci şi pe rotogolul pământului, şi a format dintr'ênsele concertul popórelor Europei civilisate.

Scump tesaur e libertatea; pentru aceea, precum individii singuratici, aşa şi corporaţiunile şi popórele conscii de demnitatea lor au pus şi pun mai mare pond pe libertate, decât pe viéţă şi sunt gata a sacrifica averea şi viéţa pentru salvarea ei, de cum-va o posed, şi pentru rescumpĕrarea ei, decum-va au pierdut'o. În schimbul libertăţii nu a aflat omenimea nicĭ o recompensă echivalentă, ea n'are preţ pe pĕmênt; pentru aceea nicĭ individĭ, nicĭ corporaţiunĭ, nicĭ popóre nu şĭ-o cedéză de voiă bună, ci numai silite şi oprimate de forţa brutală, sciind bine, că numai până atuncĭ strălucesce pe fruntea individului, a corporaţiunei şi a popórelor diamantul demnităţii, până când póte sĕ useze de darul divin al libertăţii. Precum individul, aşa şi corporaţiunea şi naţiunea despoiată de libertate e moralicesce mórtă, deóre-ce nu e în stare de-a esercita activitatea, ce duce la prosperare şi la ajungerea scopului destinat de cătră Creator individului, corporaţiunei şi neamului.

Dintre tóte corporaţiunile omenescĭ, biserica şi clerul a avut şi are şi adĭ misiunea cea mai sublimă, pentru ei este încredinţat opul divin început de cătră Mântuitorul lumei, adecă continuarea muncei regenerărei nemului omenesc prin credinţă, sciinţă, labóre şi sacrificiu.

Clerul bisericei nóstre greco catolice române a fost consciu de acéstă grea, dér sublimă misiune, şi pentru aceea tot-déuna în decursul desastruosului sĕu trecut secular şi-a împlinit'o cu conscienţiositate şi resignaţiune până la martiriu; aşa, ca istoria trecutului neamului românesc e scrisă cu penelul încins în inimile de martiriu ale archiereilor şi ale clerului român; el a lucrat întot-déuna cu zel pentru ştergerea lacrimelor de pe faţa naţiunei române, brăzdată prin furtunile seculare; a purtat în sînul sĕu doririle şi durerile neamului, din al căruia sîn s'a înălţat la trépta sântului altar, a strălucit în fruntea neamului şi a bisericei ca nisce farĭ conducĕtorĭ, pe carĭ nicĭ viforele turbate ale secululilor n'au fost în stare de a-i stînge şi, unitĭ în cugete, simţirĭ şi fapte, au dat espresiune aspiraţiunilor şi pretensiunilor juste ale poporului român şi — prin memorande sigilate nu numai cu iscălitura lor, ci şi cu suspinele sufletelor resolute până la martiriu — le-a depus la treptele gloriosului Tron şi au fost gata archirei românĭ a-şĭ depune insigniile archierescĭ de pe pieptu-rile lor aprinse de focul iubirei de ném şi undulătóre de dorul fericirei aceleia, decât sĕ recédă dela propusul şi datorinţa sântă, de-a lucra pentru uşurarea sorţii neamului lor.

Clerul român a fost consciu de misiunea sa sublimă, de-a fi conducĕtorul natural al neamului românesc, fiind-că biserica şi neamul românesc au aceeaşĭ basă; când se clătină basa uneia se sguduia şi a celuilalt şi basa ambelor este: credinţa strămoşéscă, ritul, limba, datinele, virtuţile străbune şi numele, ce l'am eredit dela străbunii gloriosĭ, carĭ când ni-ar apune, ar apune de-odată şi biserica şi neamul.

Şi óre când şi-a ridicat glasul sĕu apostolic-păstoresc clerul nostru, cu Ilustrii sĕi Archierei în frunte, aşa cât rĕsuna peste tóte păturele corpului mare al neamului românesc, până la coliba scundă a ţĕranului, pe al căruia trup, inimă şi suflet zuráiau lanţurile sclăviei vĕcurilor?!! — Atuncĭ, când pe orisonul neamului şi al bisericei norĭ grei se ridicau, prevestitorĭ de furtune, ce ameninţau cu sguduire temeliile cimentate cu lacrimĭ şi suspine ale bisericei şi naţiunei.

Şi óre când a fost în aşa mĕsură, ca în timpul de faţă, întreg orisonul bisericei şi naţiunei române acoperit cu norii evenimentelor pregnante de urmărĭ, dela carĭ se va dota un period mai marcant în istoria bisericei şi a nĕmului nostru şi se va croi în mod nestrămutabil viitorul acelora? — Nicĭ-odată. Prin urmare e timpul suprem, ca acum orĭ nicĭ-odată clerul sĕ premérgă cu farul înţelepciunei şi din inima sa învăpăiată de focul iubirei de biserică şi neam, sĕ vibreze scînteile solidarităţii de acţiune, şi ţinută liberă de orĭ-ce interes privat, faţă de evenimentele epocalĭ dintre carĭ unele s'au perândat, altele planéză asupra bisericei şi neamului nostru.

Un preot român gr.-cat.

Un alter Cilibidakepoleos. Un distins bărbat politic sosit din Bucurescĭ, spre a petrece câte-va dile în Ardeal, ne comunică, că părintele Mangra s'a stabilit provisoriu în Bucurescĭ. D-sa ocupă o funcţiune literară canonică la Sântul Sinod.

In acéstă a sa calitate D-sa având la îndemână tóte canónele din *Kefalonia, Kartaghena, Nikea, Kapadokia* şi pe comentarul lor *Cilibidakepoleos*, a scris şi a împărţit gratuit o *carte canonică*, în care *legitiméză Katherisirea* fostului Metropolit-Primat.

Nu suntem chinuiţĭ a ne da judecata în materiă canonică, de aceea lăsăm acéstă sarcină celor în drept ca sĕ fórfece broşura călugărului Mangra, aşa precum se cuvine unui popă care-'şĭ viră nasul unde nu-i fierbe óla.

De asemenea mai aflăm, ca Emigraţii noştri, afară de A. Popoviciŭ, au hotărit ca la tómnă sĕ scótă la Braşov un diar politic întitulat: *„Vechia Tribună“.* Directorul politic visibil va fi părintele Mangra, ér Redactorĭ invisibilĭ vor fi domnii emigraţĭ în Bucurescĭ, cunoscuţĭ sub numirea: „Vechii Tribunişti“ *„uti Slavici docet“.*

In legătură cu acésta nouă „fóiă vechia“ ar sta, se dice, şi escursiunea ce a făcut'o dilele aceste d-l Mangra la Braşov.

SCIRILE DILEI.

— 2 (14) Iulie.

Uneltirĭ unguresci printre Românĭ. Avem scire, că prin mai multe comitate uneltele guvernului se svîrcolesc în tot chipul sĕ ducă ţĕranĭ românĭ la esposiţia din Budapesta. Acésta se face atât în unele comitate ardelenescĭ, cât şi în cele bănăţene şi ungurene. Din comuna bănăţénă Rachitova ni-se scrie, că acolo slujbaşii ungurescĭ au şi inceripat o cétă de ţĕranĭ românĭ, pe carĭ vor sĕ-i ducă la esposiţiă. — Asupra acestor uneltirĭ atragem cu tot dinadinsul atenţiunea celor chiămaţĭ ai noştri, rugându-i sĕ vegheze şi sĕ caute de timpuriu a lumina pe popor asupra scopurilor urmate de aceştĭ uneltitorĭ.

—o—

Un protopop al Tincei. Din Oradea-mare ni-se scrie cu data 1 (13) Iulie. Consistorul gr. or. român de aicĭ a numit adĭ ca protopop al Tincei cu 12 voturĭ pe *Nicolae Rocsiu*, preot în Micherechiŭ.

—o—

In causa huiduirei lui Zsilinszky s'a trimis la Gyetva o comisiă din partea tribunalului şi a procuraturei, cu scop sĕ cercetéze lucrul. Comisia a fost însoţită de dece gendarmĭ. Un ţĕran a mărturisit, că cu ocasiunea huiduirei secretarului de stat Zsilinszky, mai mulţĭ ţĕranĭ se îmbrăcaseră în haine femeescĭ, pentru a nu puté fi recunoscuţĭ. Foile „liberale“ presupun la sigur, că huiduirea a fost pusă la cale de anumiţĭ corifei ai „partidei poporale“, din care causă, că somisia va scóte la ivélă lucrurĭ de mare sensaţiă.

—o—

Otrăvit de nicotină. Tinĕrul de 18 anĭ Béla Vainer din Neusohl, student jurist în Budapesta, s'a bolnăvit la începutul sĕptĕmânei trecute, aşa că încă în aceeaşĭ di a trebuit sĕ zacă în pat. În diua a doua 'i-s'a umflat limba. Nu se scia ce are, dér la urmă totuşĭ s'a putut constata prin medicĭ, că Vainer e otrăvit prin nicotină. Lucrul adecă s'a întêmplat aşa, că 'i-se făcuse la limbă o mică beşicuţă, care la urmă a spart. După asta el a fumat o mică „Virginiă“ şi astfel s'a întêmplat învenina-rea. Nenorocitul este adĭ atât de bolnav, încât nu mai e speranţă de însănĕtoşare.

—o—

Victimele trăsnetului. Se dice că, Ţiganul Petrea Muntean şi amanta lui Ileana. Lingurar, cu care trăia în concubinat, erau cea mai frumósă părechiă între toţĭ Ţiganii din Petrila, în comitatul Hunedórei. Cine scie ce le va fi trăsnit prin minte, destul că odată i-au pus pĕcatele sĕ se ducă şi ei la notarul ca „sĕ-i cunune“. I-a şi „cununat“ notarul, căcĭ el e dóră conducĕtor de matricule, dér bieţii Ţiganĭ n'au avut folos de „binecuvêntarea“ lui. Mergĕnd numai decât după aceea într'o cârciumă din apropiare, ca sĕ-şĭ serbeze „ospĕţul“, un trăsnet s'a descărcat asupra cârciumei şi miresa cădu imediat mórtă. Celorlalţĭ nu li-sau întêmplat nimic. — De-asemenea s'a descărcat în 3 l. c. un trăsnet în şura preotului catolic din Ciuc-St-Mihaiŭ, care a ars până la pămênt cu tot ce era în ea.

—o—

Un Ungur de cincĭ „piţule“. In rubrica celor ce-şĭ maghiariséză numele pentru cincĭ „piţule“, fóia oficială ungurésca de adĭ aduce şi pe un locuitor din Şişeşol, domiciliat actualmente în Baia mare, care din *Ciocotişan* Dumitru s'a făcut *Csikosi Demeter.* — A luĭ sĕ fiă!

—o—

„Pomul verde“ este unul dintre cele mai elegante otelurĭ în Braşov, având cea mai frumósă grădină, un pavilion de sticlă mare şi frumos, mulţime de odăi elegante, mâncărĭ şi bĕuturĭ fórte bune. Actualul posesor al otelului, d-l G. Sorea, îşĭ dă

---

iute, care scie sĕ deosebéscă repede ce este fals în ceva adevĕrat şi ce este adevĕrat în ceva fals, promptitudinea ripostei, precum şi intrepiditatea veteranului în faţa loviturilor duşmanului. Ca un strateg mare, el cunósce tótă întinderea câmpului de luptă şi însemnătatea posiţiilor ce ocupă, şi de aceea trage folos din tóte greşelile adversarului şi câştigă isbânda mai mult prin dispunerea puterilor sale decât prin vitejia soldaţilor, carĭ îl urméză, şi carĭ de multe orĭ nu sunt chiar din tabăra sa. In faptă, nu a fost general mai izolat decât Kogălniceanu. Căpitan şi soldat todeodată, el e în stare sĕ începă lupta pe socotéla şi cu puterile sale proprii, sĕ dea numeróse asalturĭ unul după altul, fără ca puterile sale sĕ slăbéscă séu curajul sĕu sĕ şovăiască. Asaltat de întreruptorĭ, el nu'şĭ pierde presenţa de spirit; ci profită de un moment, de un fapt ce-i ies înainte şi pe care scie sĕ le pună în legătură cu altele înregistrate şi clasificate în credinciósa lui memoriă, pentru ca sĕ facă dintr'însul o armă, cu care pune pe góná céta ce-l hărţuesce, ca o haită de cânĭ pe un mistreţ, care n'are decât sĕ arate înfricoşaţii sĕi colţĭ pentru ca sĕ-i îngrozéscă. Nimenĭ ca dênsul n'a sciut neamul, slujbele meritate şi nemeritate, sinecurele, greşelile şi malversaţiunile, contradicţiile şi apostasiile politice ale contimporanilor sĕi. Cu un asemenea arsenal şi cu dibăcia lui de a-l mânui la vreme de nevoie, fiecine înţelegea ce vrăjmaş de spaimă putea sĕ găséscă în Kogălniceanu, cu tóte că nicĭ el nu prea avea multe părţĭ invulnerabile. Dér acest atlet al arenei parlamentare, acest rege al politicei, avea un adversar, de care se temea mai presus de toţĭ séu mai bine de care în adevĕr se temea. Acesta era Barbu Katargiu. Leul se temea şi el de cineva: acela era un om.

(*„Ep. Lit.“*) Angel Demetriescu.

O Biblia a Negrilor.

Cum Oranyan ajunse regele Pămêntului.

Alo, o! Alo, o! Acésta-i istoria vóstră.

(Urmare).

Mai 'nainte d'a sĕ despărţi pentru ca sĕ-şĭ urmeze fiă-care destinul, cei şépte principĭ hotărîră sĕ-şĭ împartă între dênşii comorile şi merindele pe carĭ li-le dĕduse A-Tot-Puternicul.

Cei şése mai marĭ luară banii, mărgăritarele, stofele şi tot ce li-se părù lor preţios séu bun de mâncare. Lăsară celui mai mic pachetul de stofă négră şi cei douĕ-decĭ şi unul de drugĭ de fier.

Oranyan se plânse de împărţirea acésta. Ceilalţĭ prinţĭ rîseră de el. Oranyan, fiind cel mai mic, trebui sĕ tacă. Era multă întristare în inima lui. Nu mai avea curaj. Ii veni sĕ plângă când tovarăşii lui, bucuroşĭ că-l despoiaseră, îl părăsiră şi plecară cântând, ca sĕ exploreze ramurile palmierului.

După ce rĕmase singur, voi sĕ vadă ce era în pachetul înfăşurat în stofă négră. Il desfăcù. Insĕ se întristă şi mai mult când vĕdù numai o grămadă de materiă neagră, pe care nu o cunoscea, şi care nu era bună de mâncat.

— Frumos dar! murmură el, şi mânios scutură stofa. Materia neagră pică în apă. Şi atuncĭ se făcù o minune. Materia négră nu se pierdù în apă. Se făcù un fel de munte, care crescea afară din apă. Găina, pe care o lusse un prinţ, cum vĕdù muntele acesta sbură şi se puse pe el. Cum se vĕdù pe munte începù sĕ piguléscă şi sĕ arunce cu piciórele şi cu pliscul materia acésta négră, care se risipi departe.

Şi muntele se lăţi, şi luă locul apei. Şi aşa se născù Pămêntul, după voinţa A-Tot-Puternicului.

Oranyan se bucură. Strînse în bucata de stofă drugii de fier şi se grăbi sĕ se coboré pe domeniul astfel produs de materia négră, pe care nu voise s'o ia în sémă la început. Şi el luă în stăpânire Pămêntul.

Ceilalţĭ şése prinţĭ vĕduseră minunea acésta.

Se dădură jos din palmier. Găsiră numai decât, că pămêntul era bun de călcat în picióre. Găsiră îndată că Pămêntul îi va hrăni. Diseră îndată că Pămêntul era făcut pentru om.

Şi voiră sĕ-l ia dela Oranyan, cum ii mai luaseră odată, în palmier, partea lui de banĭ, partea lui de mărgăritare, partea lui de stofă, partea lui de hrană. Insĕ nu erau dênşii cei mai tarĭ. Când voiră sĕ

tótă silinţa pentru a câştiga mulţămirea óspeţilor şi a susţiné buna reputaţiune a acestui elegant otel. Joia şi Dumineca concertéză musica orăşenéscă. Avis óspeţilor, carĭ vin la Braşov!

Fiascul politicei de colonisare în Câmpia.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Din Câmpiă, 12 Iulie n. 1896.

Stim. D-le Redactor!

După ce guvernul Unguresc a aflat de bine sĕ sémene coloniştĭ maghiarĭ şi printre noi, Românii din Câmpie, ca sĕ nu putem ḑice, că suntem numai Românĭ curaţĭ pe aicĭ; încă în 1894 statul a început a edifica pe marele domeniu dela Şermaş case pentru coloniştĭ, când ni-au şi sosit vre-o 106 familii. De-atuncĭ încóce statul lucră cu marĭ jertfe la construirea de nouĕ case pentru alţĭ coloniştĭ din castelul vechiu s'a construit „Ovoda“, (asil de copii), în a căreia apropiere s'a edificat şcólă unguréscă şi nouĕ locuinţe pentru învĕţătorĭ, ér pentru coloniştĭ mai trebue făcute în ĕst an vre-o 10—12 case, apoi s'a isprăvit cu totul, afară de biserică şi de casa parochială.

Dintre coloniştii sosiţĭ aicĭ acum doi anĭ, *vre-o 8 familii, parte au emigrat în America, parte s'au tras de unde au venit, peste 90 de case sunt góle*, ér cele locuite încă se vor goli în curĕnd, după cum voiu arĕta mai la vale.

Nu de mult coloniştii ungurĭ au trimis o deputaţiune la Pesta, cu rugarea, că séu sĕ le mai ierte din preţul moşiilor cumpĕrate, séu sĕ li-se lungéscă terminul plătirei dela 30 la 60 anĭ. Guvernul în urma acésta a şi trimis un secretar la faţa locului, care sosì la Şermaş în 6 Iulie n. c. Acesta, vĕḑĕnd cum lucră coloniştii pămĕntul, i-a mustrat îndemnându-i sĕ ia esemplu dela „Valahĭ“, carĭ mai bine sciu purta economia, ca ei. Luà protocol cu fiă-care separat, dér „vicleniĭ“ coloniştĭ fiind conscii, că plângerile lor sunt nefundate, s'au revoltat între dênşii, înjurând „az atya uristenit“, după cum sciu ei; unii s'au învoit sĕ subscrie protocolul, alţii nu; s'a născut între ei o cértă din cele mai marĭ; înjurând chiar şi pe secretarul; apoi începură a striga, că lor prefectul Konya Andras nu le trebue sĕ le mai poruncéscă, orĭ ei, orĭ el trebue sĕ mérgă din Şermaş.

Secretarul vĕḑĕndu-se în pericul, le spuse cu buna, că *guvernul e aplicat a-le prolungi terminul de plată la 50 de anĭ*; însĕ ei mai tare strigau, că nu primesc, îşĭ dau cu toţii abḑicerea, ceea ce s'a şi luat la protocol. In 8 spre 9 l. c. tótă nóptea secretarul n'a închis ochii, precum nicĭ prefectul domeniului statului Konya András, căruia îi strigau coloniştii, că s'a făcut „Valah şi că ţine cu Valahii“. Dimineţa apoi secretarul şi-a vĕḑut de drum. De-atuncĭ vechiul castel în tótă nóptea e străjuit, ca nu cumva bunii coloniştĭ sĕ-şĭ arate iubirea către d-l Konya cu pietri şi bolovanĭ.

Astăḑĭ toţĭ coloniştii se duc la târg la Sânt-Petru, ca sĕ-şĭ vêndă vitele, ce le au, apoi după cum spun ei, *când plécă cocostîrcii şi rĕndunelele, vor pleca şi ei.*

X.

Publicare de concurs.

Până la ḑiua de 15 August n. c. se escrie concurs pentru primirea în *Internatul Vancean de fetiţe din Blaşiu.* Condiţiunile primirii sunt:

1. Pentru o elevă sunt de a se plăti pe un an scolastic 120 fl. solvibilĭ în douĕ séu cel mult patru rate anticipative, pe lângă aceea o taxă anuală de inscriere de 3 fl. pentru elevele din clasele elementare şi de 6 fl. pentru cele din clasele superióre, apoi 1 fl. pe an pentru bae. Elevele, carĭ vor învĕţa limba francesă orĭ musica instrumentală, vor solvi separat unele taxe moderate.

2. Fiind-că elevele vor trebui sĕ pórte vestminte uniforme, se va solvi 14—18 fl. după etatea fiă-căreia. Uniforma acésta, care se pregătesce în internat, constă din douĕ şurţe în formă de rochiă, douĕ pălării: una de iérnă şi alta de vară şi din o toaletă.

3. La intrarea în Internat fiă-care elevă va trebui sĕ fiă provĕḑută cu: 6 cămeşĭ, 6 camisóne, 6 pantalonĭ, 1 fustă de iérnă, 6 servete, 12 batiste, 6 părechĭ de ciorapĭ, 2 părechĭ de papucĭ, 1 perie de cap, 2 perii de încălţăminte, 1 plapomă, 2 peptenĭ, 1 saltea de lână, 2 perinĭ, 4 feţe de pat, 4 feţe de perină, 2 cuverte de pat din giulgiu alb, 1 lavor de spălat şi 6 ştergare. Obiectele acestea au sĕ fiă marcate cu numele elevei.

Pentru suma numită fiă-care elevă va primi: 1) Intrucţiune în studiile prescrise pe clasele I—VI elementare şi VII—VIII superióre, educaţiune religioso-morală şi deprinderĭ în conversaţiune maghiară şi germană. 2) Locuinţă în etagiul institutului în sale marĭ, sănĕtóse şi luminóse, provĕḑute cu mobilariul necesar. 3) Vipt întreg şi anume: a) la dejun cafea cu lapte, b) la améḑĭ 3 felurĭ, Dumineca şi în sĕrbătorĭ 4, c) la cină douĕ felurĭ. 4) Spălat, luminat şi încăldit. In fiă-care lună elevele vor lua câte-o bae. 5) Instrucţiune de fiert, spălat, călcatul cu ferul, coptul pânii, tors, ţesut, curăţit, grădinărit, croit, ducerea socotelelor economiei de casă, conservatul şi aşeḑatul legumelor şi victualelor peste iérnă îngrăşatul animalelor, prăsire şi ţinerea galiţelor, etc.

La cererile pentru primire e de a se alătura: estras de botez, testimoniu de pe clasa absolvată, atestat medical despre sănătatea elevei, atestat de vaccinare şi revaccinare.

Concursele sunt a se înainta *Preavenerabului Consistoriu Metropolitan în Blaşiu*, alăturându-se la fiă-care o marcă de 20 cr. pentru spedarea francată a resolutiunii. Dela cererea de primire nu sunt dispensate nicĭ elevele, carĭ au mai fost în Internat.

Blaşiu, 7 Iulie 1896.

Direcţiunea internatului de fetiţe.

Dare de sémă şi mulţămită publică.

Năsĕud, 9 Iulie 1896.

Tinerimea română studiósă din Năsĕud prin comitetu-i arangiator îşĭ esprimă pe acéstă cale profunda sa mulţămită tuturor acelora, carĭ au contribuit la succesul material şi moral al petrecerei cu joc arangiate în Năsĕud la 4 Iulie n. c.

Cu acéstă ocasiune a incurs la cassă suma de 86 fl. 60 cr. Spesele avute fac 70 fl. 17 cr. Venitul curat, în sumă de 16 fl. 43 cr. sa predat direcţiunei gimnasiale din loc, ca o parte din el sĕ se adaugă la fondul şcolarilor morboşĭ dela gimnasiu, ér cealaltă parte societăţei de ajutorare „Vasilie Naşcu“.

Cu suprasolvirĭ marinimóse au contribuit următorii d-nĭ: Emil Fetti 24 fl. 50 cr.; Vasilie Pop 2 fl. 90 cr.; Estera Vértic 1 fl. 60 cr.; Basiliu Petri 90 cr.; Petru Stefan 50 cr.; Dr. Filipan 90 cr.; Pompeiŭ Grigoriţă 30 cr.; M. Fetti 30 cr.: G. Müller 30 cr.; G. Man 10 cr.; M. Ilieş 20 cr. I. Şerban 30 cr.; I. Gere 30 cr.; G. Pietos 10 cr.; I. Nescuţiu 10 cr. — Fără a participa au solvit d-nii: Dr. Gr. Silaşĭ 1 fl.; Gavrilă Scridon 1 fl. I. Ulrich 1 fl.; Dr. Brecher 1 fl.; F. Müller 1 fl.

Pentru comitetul arangiator:

Tit Mălaiŭ, rigorsant în drept. *Valeriu Tanco* stud. med.

Producţiunĭ şi petrecerĭ.

Tinerimea studiosă din *Monor şi jur* invită la petrecerea de vară, ce-o va arangia Sâmbătă 1 August n. c. în localitatea de gimnastică ridicată în grădina şcólei fundaţioanle din Monor (comit. Bistriţa Năsĕud). Venitul curat e destinat în favorul bisericei gr. cat. din loc. Comitetul arangiator: Sim. Tanco, preş. G. Todoran, cassariŭ; Const. Titienĭ, secretar. Elia Cincea, controlor. Intrarea: de persónă 1 fl. în familie 80 cr. Inceputul la 3 óre p. m. Ofertele marinimóse se vor chita pe cale ḑiaristică. NB. Prea stimatele familii sunt avisate la provisiunea propria.

*

Inteligenţa română din *Şintereag* şi junimea academică din jur învită la Petrecerea de vară, ce se va arangia Dumineca, 19 Iulie n. c. în Şintereag (Somkerék) în folosul nou edificatei bisericĭ. Pentru comitet: Pompeiu Făgărăşan, Vas. Borgovan, Bart. Sigarteu cassariu. Intrarea: de persónă 80 cr. în familiă 60 cr. Inceputul la 7 óre sera. NB. Prea stimatele familii sunt avisate la provesiunea propriă. Suprasolvirile se cuitéză pe cale ḑiaristică.

NECROLOG. **Maria Hereşiu n. Tonciciu**, soţia d-lui Ioan Hereşiu din Arad, a rĕposat la 10 Iulie n. c. în al 31-lea an al etăţii şi al 11-lea al căsĕtoriei. — Dumneḑeu s'o odihnéscă în pace!

SCIRI ULTIME.

Budapesta, 12 Iulie. Circulaţia trenurilor de lux înfiinţate în interesul esposiţiei „milenare“ pe drumul Viena-Budapesta *a fost suspendată din causa lipsei de pasagerĭ.* Numĕrul pasagerilor în ultimele sĕptĕmânĭ au fost *abia de maximum 7 pe ḑi.*

Viena, 13 Iulie. In clubul consilierilor municipalĭ s'a propus fundarea unei băncĭ sub conducerea comunală al cărei profit ar reveni cassei municipalĭ.

Atena 13 Iulie. După ḑiarul „Osty“, reclamaţiunile deputaţilor cretensĭ ar fi: Numirea unui guvernor creştin cu aprobarea Greciei şi sub garanţia specială a puterilor; înfiinţarea unei miliţii din indigenĭ; limitarea trupelor turcescĭ la forturile Canea, Rethymno şi Heracleion; distribuirea funcţiunilor publice în proporţiune cu naţionalităţile. Independenţa economică a Cretei şi ficsarea unui tribut anual de 10,000 lire de plătit Porţii; întroducerea unui nou sistem de alegerĭ, care sĕ asigure şi minorităţilor a avé represintanţĭ; fundarea unei curţĭ de casaţiă în Canea, chiămarea de străinĭ pentru organisarea miliţiei şi justiţiei. In fine garanţia puterilor în privinţa mănţinerei acestei nouĕ situaţiunĭ.

Budapesta, 13 Iulie. Pentru participarea la întrunirea partidului catolic în Ungaria s'au anunţat vre-o 200 de societăţĭ catolice. Episcopii Hornig din Vesprim şi Dessew din Cianad încă au anunţat venirea lor. Se aştéptă demonstraţiunĭ anti-liberale.

Bucurescĭ, 13 Iulie. Incurĕnd raporturile diplomatice dintre România şi Grecia vor fi reluate în mod oficial. Guvernul grecesc a acreditat pe ministrul sĕu din Berlin, d-l Rhengabe, şi pe lângă guvernul român, ér ministrul român dela Brucsella, d-l Bengescu, este permutat la Atena.

DIVERSE.

Erori de tipar. Redactorii dau articulii pentru ḑiar, culegĕtorii îl culeg, corectorii fac corectura; în urmă maşina tipăresce ḑiarul, apoi se împătură, se pachetéză, se espedéză la tren şi acesta împrăştie tot esemplar de esemplar în tóte părţile lumei. Mult timp consumă ḑiarele şi cu tóte acestea nu este posibil a-le feri de erorĭ şi mai ales de erorĭ de tipar. După douĕ trei ḑile numai te pomenescĭ, că cutare domn îţĭ cere socotélă, că pentru ce óre în raportul despre cutare bal, al căruia arangier póte a fost chiar el, s'a tipărit *cal* în loc de *bal* şi alte de acestea. Sincer vorbind, ḑiaristul nu dispune de-atâta timp, ca fiă-căruia sĕ-i pótă rĕspunde separat. De aceea fiă de-ajuns pentru toţĭ cunóscerea următórelor 10 puncte, carĭ pricinuesc erorile de tipar. Anume, pentru ca ḑiarul sĕ fiă scutit de erorĭ se recere ca: 1) Redactorul sĕ scrie mai corect şi mai legibil. 2) Cestiunile delicate sĕ le scrie mai la înţeles. 3) Culegĕtorul, la împărţirea textului cules, sĕ arunce fiă-care literă în despărţĕmĕntul sĕu. 4) Sĕ culégă corect literile. 5) Literile culese sĕ le aşeḑe bine. 6) Corectorul sĕ cetéscă bine corectura. 7) Culegĕtorul sĕ facă bine corectura, însĕmnată de corector. 8) Revisorul sĕ cetéscă corect revisia. 9) La tóte aceste sĕ se dée timp destul, şi, a 10)-a Sĕ se aibă în vedere încă vre-o duzină alte împrejurărĭ.

Rĕsboiul cel mai sângeros. Dintre rĕsbóiele mai din urmă cel mai sângeros a fost rĕsboiul civil din Statele-Unite (America). In acest rĕsboiu dintre 2 milióne 200,000 soldaţĭ au căḑut în luptă 110,070, séu mai bine de 5%. Va sĕ ḑică mai mulţĭ chiar şi decât în rĕsboiul franco-teuton, în care au căḑut numai 2%. In rĕsboiul american într'o sigură ciocnire a căḑut tot din trei soldaţĭ unul, care séu a rĕmas pe câmpul de luptă, séu a murit în spital, séu în prinsóre. Afară de aceştia, fórte mulţĭ au murit din causă, că unii au fost loviţĭ de cai, alţii s'au înecat, orĭ că au căḑut victimă vre-unei esplosiunĭ.

Colórea florilor. Pasiunile ómenilor sunt feliurite. Unii sunt pasionaţĭ pentru redactarea şi compunerea câtor şi mai câtor statistice, tocmai aşa, cum alţii sunt pasionaţĭ pentru colectarea de timbre postale, ér alţii pentru de-a bea beuturĭ spirtuóse. Dér dintre toţĭ aceştia, lucrul cel mai greu îi revine statisticianului. Statisticianul german Schuber, de esemplu, ce muncă grea a trebuit sĕ aibă el până când a putut sĕ constate, că dintre 1000 de florĭ, 284 sunt albe, 226 galbine, 220 roşii, 141 vinete, 75 violete, 36 verḑĭ, 12 portocalii, 4 surii şi 2 negre. Este interesant, că statisticianul a sciut sĕ spună şi aceea, că colórea albă mai tare se sporesce în părţile nordice.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

---

gonéscă pe Oranyan, putù şi acesta sĕ rîdă de ameninţările şi de tînguirile prinţilor. El avea arme. Cei douĕ-ḑecĭ şi unul de drugĭ de fier, după voinţa protectóre a A-Tot-Puternicului Olodumar, se prefăcuseră în suliţe, în săgeţĭ, topóre, şi în mâna dréptă el ţinea o sabiă lungă mai tăiósă decât cel mai bun briciu din Ilorin.

Lui nu'i mai era frică. Acum era el mai tare, şi putea sĕ'şĭ impue voinţa acelora carĭ, odinióră, îl apăsaseră şi'l despoiaseră.

El le vorbì aşa: Nu aveţĭ dreptul sĕ reclamaţĭ. Faceţĭ rĕu, că vĕ plângeţĭ. Pămêntul acesta nu este al vostru. Este numai al meu. Acolo sus, când eram în palmier, când m'aţĭ jefuit, nu mi-aţĭ lăsat decât pămêntul acesta şi fierul acesta. Pămêntul a crescut, s'a întins, dér a crescut şi fierul, cu care am sĕ pot sĕ'l apĕr. Am sĕ vĕ omor pe toţĭ.

Şi se repeḑì asupra lor cu sabia în sus. Cei şése prinţĭ strigară sĕ'i ierte. Căḑură cu capul la pămênt. Se tîrîră rugându-se la piciórele lui Oranyan.

Şi fură umiliţĭ în mândria lor. Se supuseră. Rugară pe Oranyan sĕ le cedeze o parte din pămêntul lui ca sĕ pótă toţĭ sĕ tráéscă, sĕ pótă sĕ rĕmâe prinţĭ.

Oranyan avea inimă bună. Numai ca sĕ ierte îşĭ aducea aminte de rĕul ce suferise. Asculta rugăciunea fraţilor sĕi. Le dărui viéţa şi le dete şi pămênt. Le puse numai o condiţiă: prinţii aceştia şi pogorîtorii lor trebuiau sĕ fiă totdéuna sub el şi sub urmaşii lui; în fiă-care an dênşii trebuiau sĕ vie sĕ se închine lui şi se plătéscă dajdia în capitala lui, pentru ca sĕ amintéscă, că numai de milă li-se dăduse şi viéţa şi pămêntul*).

Ĕtă cum Oranyan, creatul favorit al A-Tot-Puternicului ajunse rege peste Oyo şi suveran peste tótă ţéră Yoruba, adecă peste tot pămêntul.

(Va urma.) **I. S. Spartali.**

*) In amintirea acestei legende străinii, printre complicaţiile salutatului, pe care 'l cere eticheta dela dênşii în faţa regelui din Oyo, trebue mai de multe-orĭ sĕ-şĭ acopere cu ţĕrînă fruntea, capul, umerii, şi sĕ presare o mână de pămênt, pe când se târesc la piciorele suveranului.

Cursul la bursa din Viena.

Din 13 Iulie 1896.

Renta ung. de aur $4^0/_0$	122.85
Renta de coróne ung. $4^0/_0$ . . .	99.70
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2{}^0/_0$.	124.50
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2{}^0/_0$	101.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.75
Bonurĭ rurale ungare $4^0/_0$ . . .	97.50
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.25
Imprum. ung. cu premii	150.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.95
Renta de aur austr.	123.50
Losurĭ din 1860.	146.75
Acții de ale Băncei austro-ungară.	967.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	389.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	360.25
Napoleondorĭ.	9.52
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.77$^1/_2$
London vista	119.85
Paris vista	47.62$^1/_2$
Rente de coróne austr. $4^0/_0$. . .	101.20
Note italiene.	44.45

Cursul pietei Brașov.

Din 14 Iulie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.49	Vênd.	9.52
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	126.$^1/_2$	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.40	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina $5^0/_0$		100.75	Vênd.	101.75

Nrul **9726**—1896.

Concurs

Se escrie concurs **pentru postul de practicant** de concept, devenit vacant la acest magistrat. Leafa anuală 500 fl. și 100 fl. banĭ de locuință. Recerințe: testimoniu de moralitate, testimoniu asupra cunóscerei acelor 3 limbĭ ale patriei și asupra absolvărei studiilor juridice în sciințele de drept și de stat. Petițiunile instruite cu aceste documente au de a se așterne **pănă în 31 Iulie a. c. la 12 óre la prânz** la acest magistrat.

Reflectantul are sĕ se deoblige la depunerea în decursul a 2 anĭ al esamenului de stat în sciințele de stat.

Brașov, 2 Iulie 1896.

1016,1—2 **Magistratul orășenesc.**

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Anunciurĭ

(inserțiuni și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrisei administrațiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de person.	Tren accel.	Trenŭ mixt.	Tren de persón.	Tren accel.		Stația		Tren de persón.	Trenŭ mixtu	Tren accel.	Tren accel.	Trenu de persón.
10 —	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7 40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11.33	12.47		P.-Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö Telegd .		10.07	7.10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl.	6 13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.	⤷	5.24	10 45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriș . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea . .			3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11.49	6.08			Uioara . . .		Bucurest Arad Budapest	2.49		2.08	4.27
11 09	1.16	11.59	6 19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuș . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1 30	Din 1 Iunie în totă Joia și în sărbători oat. și or. comunică la Sinaia	8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08				Creciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blașiu . . .		2.48	12.40	7 30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	2.15	11.41	6.56	11.10	1.35
2.13	1.02	3 46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6 54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș . . .			10.55	6.41	10.48	12.45
3 04	1.39	4 45		10 22		Elisabetopol .		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighișóra . .		1.06	9.42	5 53	9.43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Hașfalĕu . .		12.52	9.12	5.32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6 12		8.37		12.58		Agoștonfalva .			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apața . . .		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58	3.16	6 33	8.28
8.—	5.07	10.25		2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6 40	2 19	pl.		sos.	10.05	5.20	2.18		9.08
4.40	5 59	12.26	7.30	3 01		Timiș . . .		9.39	4.14	1 42	5.20	8 28
5.10	6.29	1 11	8.00	3.31		Predeal .		9.12	3.32	1.12	4.14	8.01
12.00	11 25	8 30	10.05 Sinaia	9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.	5.35	9.15	8.35	3.32	3.15

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtu	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu de persón		Stația		Trenu de person.	Trenu de person.	Trenu de persón.	Trenŭ mixtu
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoșŭ . . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău . . .		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorheiu . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. .	pl.		7.54	3.30	8.05

Ghirișŭ — Turda

trenu de persón.	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenu de person.	Stația	trenu de persón.	trenu mixtu	trenu mixtu	trenu de person.
7 33	11 —	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgărașŭ

trenu de persón	Tren mixt	trenu de persón.	trenu mixtu			Stația		trenu mixtu	Tren mixt	trenu de person	trenŭ de persón.
2.20	4.45	11.55	7.10		pl.	Copșa mică .	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna . . .		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29			8.57
	6.16		3.58			Avrig . . .		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraș . .	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenu mixtu	Stația	trenu mixtu	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenu mixtu
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zĕrneștĭ

trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenu mixtu	Stația	trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu
8.35	4.55	4.30	Brașov	7.44	1.29	8 31
10 28	6.36	5.49	Zĕrneștĭ	6.20	12.05	7 20

Mureș-Ludoș — Bistrița

				Stația			
4.—	Numai Lunia comunică.	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	Numai Vinerĭ circulă
5 03		10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48		12 41	N. Marța comunică	Țagu-Budatelicŭ . . .	Circula numai Marța	4.50	9.40
7 38		1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3 44	8.46
8 33		3.02		Lecința		2.48	7.43
9 07		3.41		Ș.-Măghiăruș		2.01	6 52
9.59		4.55		Bistrița		1.16	5.55

Arad — Timișóra

				Stația				
6.20	11.25	5.		Aradu		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Segedin	6 05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtu	trenu mixtu		Stația		trenu mixtu	trenu mixtu
5.30	2.15	pl.	Sibiiu .	sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„	Selemberk	„	6.57	9 07
6.06	2.51	„	Cisnădie	pl.	6.36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenu mixtu	trenu mixtu	Stația	trenu mixtu	trenu mixtu
3 22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfaleu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.